

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук
Кафедра анатомії і фізіології людини та тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ендокринологія

Освітня програма	Біологія та Лабораторна діагностика
Спеціальність	091 Біологія
Галузь знань	09 Біологія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Ендокринологія
Викладач (-і)	Івасюк Ірина Йосипівна
Контактний телефон викладача	0955323522
Е-mail викладача	kfa@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	90 год (3 кредити)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	щотижня
2. Анотація до курсу	
<p>Ендокринологія є наукою про будову і функціонування залоз внутрішньої секреції, вироблюваних ними гормони, способи їх утворення та вплив на організм людини. Поняття про залози внутрішньої секреції вперше було сформульовано німецьким натуралістом і фізіологом І. П. Мюллером в 1830 році.</p> <p>Становлення ендокринології в окрему галузь медичної науки, а також її розвиток відбувся в кінці XIX-початку XX століть. У період становлення цієї науки з'явилися перші роботи, що описують симптоми таких захворювань: цукровий діабет, Базедова хвороба, ендемічний зоб.</p> <p>У процесі клініко-хімічних досліджень було зроблено висновок, що залози внутрішньої секреції функціонують НЕ розрізнено, а пов'язані в єдину систему.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: враховуючи загально-біологічне значення ендокринології, як науки про залози внутрішньої секреції та гормони, які вони продукують, викладання цієї дисципліни студентам Інституту природничих наук має за мету ознайомити студентів: із будовою та функцією ендокринної системи; з механізмами гормональної регуляції та інтеграції функцій в організмі людини; з причинами ендокринних порушень та їх профілактикою.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подати необхідні сучасні дані з основ ендокринології, як науки про залози внутрішньої секреції та гормони, які ці залози продукують; - викласти основні відомості по анатомії, фізіології ендокринної системи; - ознайомити студентів з механізмом дії гормонів; - охарактеризувати основні прояви ендокринних дисфункцій та шляхи їх профілактики. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати:</p>	

анатоμο-фізіологічні характеристики залоз внутрішньої секреції;
 механізми гормональної регуляції функцій в організмі людини;
 фактори, які викликають та провокують ендокринні порушення;
 основні прояви дисфункцій залоз внутрішньої секреції;
 принципи профілактики порушень.

вміти:

застосувати теоретичні знання лекційного курсу в своїй майбутній педагогічній діяльності та на практичних заняттях;

визначати основні прояви порушення функцій гіпоталамо-гіпофізарної системи щитоподібної, шилковидної, вилочкової, підшлункової, статевих залоз та наднирників;

застосувати набуті знання в своїй майбутній професійній діяльності для профілактики розвитку порушень функції залоз внутрішньої секреції у вихованців.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	14
Лабораторні заняття	16
Самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
V-й семестр	091 Біологія	III курс	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

Змістовний модуль 1. Гормони залоз внутрішньої секреції.

Тема 1. Ендокринологія, як наука. Гормони та місце їх утворення в організмі. Основні функції гормонів. Рівні організації функції гормонів.	Лекція	Згідно списку літератур	2 год	0	Згідно розкладу
Тема 2. Гіпоталамо-гіпофізарні захворювання. . Акромегалія і гігантизм. Хвороба Іценко-Кушинга. Гіперпролактинемія. Гіпопітуїтаризм.	Лекція	Згідно списку літератур	2 год	0	Згідно розкладу
Тема 3. Особливості щитоподібної залози. Анатоμο-фізіологічні дані щитоподібної залози.	Лекція	Згідно списку літератур	2 год	0	Згідно розкладу

Фізіологічна дія гормонів щитоподібної залози. Тиреоїдні гормони.		и			
Тема 4. Захворювання щитоподібної залози. Діагностика. Нетоксичний зоб. Вузловатий зоб. Дифузний токсичний зоб.	Лекція	Згідно списку літератур и	2 год	0	Згідно розкладу
Тема 1. Ендокринологія, як наука. Механізм дії гормонів	Лабораторне заняття	Згідно списку літератур и	2 год		Згідно розкладу
Тема 2. Хвороба Іценко-Кушинга. Акромегалія. Причини, прояви, профілактика.	Лабораторне заняття	Згідно списку літератур и	2 год	5	Згідно розкладу
Тема 3. Щитоподібна залоза та її гормони. Механізм їх дії.	Лабораторне заняття	Згідно списку літератур и	2 год		Згідно розкладу
Тема 4. Захворювання щитоподібної залози.	Лабораторне заняття	Згідно списку літератур и	2 год	5	Згідно розкладу
Змістовний модуль 2. Порушення чоловічої та жіночої статевої функції.					
Тема 1. Підшлункова залоза. Анатомо-фізіологічні дані підшлункової залози. Гормони підшлункової залози та механізм їх дії.	Лекція	Згідно списку літератур и	2 год	0	Згідно розкладу
Тема 2. Захворювання підшлункової залози. Класифікація цукрового діабету. Цукровий діабет I типу. Цукровий діабет II типу.	Лекція	Згідно списку літератур и	2 год	0	Згідно розкладу
Тема 3. Ендокринні порушення розвитку та функції статевої системи у жінок та чоловіків. Менструальний цикл. Полікістозні яєчники. Синдром полікістозних яєчників. Передменструальні розлади.	Лекція	Згідно списку літератур и	2 год	0	Згідно розкладу

Клімактеричні розлади. Посткастраційний синдром. Гірсутизм. Передчасний статевий розвиток. Затримка статевого розвитку. Гіпогонадизм у чоловіків. Гінекомастія. Еректильна дисфункція.					
Тема 1. Особливості підшлункової залози.	Лабораторне заняття	Згідно списку літератур	2 год		Згідно розкладу
Тема 2. Захворювання з підшлункової алози.	Лабораторне заняття	Згідно списку літератур	2 год	5	Згідно розкладу
Тема 3. Порушення розвитку та функції статевої системи у жінок.	Лабораторне заняття	Згідно списку літератур	2 год	5	Згідно розкладу
Тема 4. Порушення статевого дозрівання у хлопчиків.	Лабораторне заняття	Згідно списку літератур	2 год	5	Згідно розкладу

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p><i>Поточний контроль</i> здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p><i>Модульний контроль</i> (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал.</p> <p><i>Семестровий (підсумковий) контроль</i> проводиться у формі екзамену.</p>
-----------------------------------	--

Екзамен – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Оцінка знань студентів здійснюється за 100 бальною шкалою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи),	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
80 - 89	B	добре	
70 - 79	C		
60 - 69	D	задовільно	
50 - 59	E		
26 - 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Вимоги до письмової роботи Підсумкова письмова робота виконується у формі комплексної контрольної роботи.

Семінарські заняття -

Умови допуску до підсумкового контролю Студент допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав сумарно 25 балів і вище.

7. Політика курсу

Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-модульної системи відповідно до вимог Болонського процесу із застосуванням модульно-рейтингової системи оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

8. Рекомендована література

1. Боднар П.М. Ендокринологія. – Вінниця: Нова Книга, 2010р.- 464 ст.;
Єфімов А.С., Боднар П.М., Більова О.В. Енциклопедія: Підручник/За ред.. А.С.Єфімова. – К. : Вища школа, 2004 – 494с.;

2. Посібник з ендокринології /Боднар П.М., Комісаренко Ю.І., Михальчишин Г.П. Посібник з ендокринології /: За ред. П.М. Боднара і С.Д. Максименка. – К.: Здоров'я, 2004. – 184с.;
3. Дедов И.И., Мельниченко Г.А., Фадеев В.Ф. Эндокринология. Учебник.- М.: ГЭОТАР-Медиа. 2007. – 432с.;
4. Боднар П. М., Приступок О. М., Щербак О. В. Эндокринология/За ред.проф. П. М. Боднара. –К.:Здоров'я, 2002. -512с. .
5. Волосовець О.П., Кривопустов С.П., Криворук І.М.,. Навчальний посібник з дитячої ендокринології – Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. – 495 с.
6. Тронько М.Д., Боднар П.М., Ю.І. Комісаренко. Історія розвитку ендокринології в Україні. – К.: Здоров'я, 2004. – 68 с.
7. Пішак В.П., Хмара Т.В., Козуб М.М. Ембріогенез чоловічих статевих органів у нормі та патології - Чернівці : Медуніверситет, 2006. - 367 с. :
8. Резников А.Г., Пішак В.П., Косенко Н.Д. Пренатальный стресс и нейроэндокринная патология – Черновцы: Медакадемия 2004.- 320с.;
9. Зубкова С. Т., Тронько Н. Д. Сердце при эндокринных заболеваниях. К: 000»ДСГ Лтд», 2006. – 200с.
10. Сергієнко О.О.,Єфімов А.С., Єфімов Д.А. Діабетична кардіоміопатія: - Львів- Київ: Кварт. 2007.- 341с.;
11. Тронько М.Д. Ковзун О.І. Пушкарьов В.М. Механізми регуляції стероїдогенезу в корі надниркових залоз. – К.: Центр навчальної літератури. 2006. – 304с.
12. Бібліотека
13. Читальний зал
14. <http://medicina.ua/>

Викладач _____ доцент Івасюк І.Й.